

Editoriál

Editorial

Niektokdesi vyslovil myšlienku, že časopis, ktorý sa dostane do 10. ročníka, začína byť životaschopný, do 20-ky, že dozrel. V tomto roku sme „dozreli“ do 30. ročníka nášho ornitologického časopisu Tichodroma a preto je čas na zamyslenie, odkiaľ a kam kráčame. Domnievame sa, že v dnešnej scientometrickej dobe to majú národné „neimpaktové“ časopisy ťažké a ani ich nestačí počítať a merať len cez vydané ročníky, ale hlavne cez odbornú i formálnu kvalitu príspevkov. Národné ornitologické časopisy majú svoje nezastupiteľné miesto a význam, keďže publikujú výsledky výskumu, či už faunistického, ekologického alebo ochranárskeho, dôležitého pre danú krajinu a regióny. Majú aj kultúrny význam, a signalizujú vyspelosť krajiny, environmentálne aktivity. Môžu slúžiť aj na „návrik písania“ rukopisov pre začínajúcich výskumníkov, ktorí sa tak môžu naučiť jasne formulovať svoje myšlienky a pretavovať ich do štruktúrovaného textu, aby ich práce neboli len príbehmi z prírody. V európskych krajinách sú takýmito žurnálmi napr. *Acrocephalus* v Slovinsku, *Sylvia* v Českej republike, *Aquila* v Maďarsku, *Ciconia* v Srbsku, *Ornithologische Beobachter* vo Švajčiarsku, *Vogelkundliche Nachrichten* v Rakúsku, atď. K najstarším ornitologickým časopisom sveta patria dnes významné časopisy *Journal of Ornithology* vydávaný v Nemecku (od r. 1853), *Ibis* vo Veľkej Británii (od r. 1859) a *The Auk* v USA (od 1884). Náš časopis Tichodroma patrí medzi asi 150 evidovaných ornitologických časopisov sveta (https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ornithology_journals), za 30 rokov sa vyprofiloval a publikuje pôvodné ornitologické články, rešerše, krátke správy, fóra a tiež personálie, kvalita príspevkov sa aj vďaka recenznému procesu zvyšuje a množstvo ornitológov sa teší na vydanie každého čísla. Od roku 2012 je rukopis ako článok po recenziách obratom priebežne publikovaný a zavesený na webovú stránku časopisu (<http://www.tichodroma.sk/archiv.html>), čo časopis určite zatriktívnilo a urýchlilo proces od zaslania rukopisu do jeho vydania elektronicky, aby sa dostal čím skôr do rúk čitateľov. Od roku 2011 vychádza aj farebne. Napriek tomu sa boríme s nedostatkom rukopisov a autorov a máme problém uzavrieť číslo časopisu do konca kalendárneho roka.

Naša ornitologická spoločnosť má okolo tisícky členov, množstvo projektov i malých členských projektov, veľa aktívnych a skúsených terénnych ornitológov. Na Slovensku máme celkom 35 univerzít a vysokých škôl, na ktorých je minimálne 11 fakúlt s prírodovedným zameraním (biológia, zoológia a/alebo ekológia), máme tiež aspoň 8 takýchto odborov doktorandského štúdia. Na týchto odboroch študuje značné množstvo študentov, ktorí sa venujú ornitologickým témam v diplomových či dizertačných prácach. Mohli by byť podkladom pre publikovanie pekných rešerší a článkov a Tichodroma by mohla byť aj ich výkladnou skriňou. Máme tu aj dostatok skúsených ornitológov amatérskych i profesionálnych, v praxi, vede, múzeách a ochrane prírody a často svoje poznatky ukladajú len „do šuflíka“ a nikto o nich nevie. Viacerí považujú za dostatočné vloženie svojich údajov do elektronických faunistických či „birdwatcherských“ databáz, ktoré dávajú možnosť podeliť sa o zážitok i fotografiu. Množstvo profesionálnych ornitológov je zaťažovaných rôznymi hodnotiacimi scientometrickými kritériami, svoje poznatky publikujú v medzinárodných impaktových časopisoch a nemajú čas na písanie pre národný časopis. Pritom však množstvo cenných

faunistických a iných údajov zostáva dlhé roky alebo vôbec nepublikovaných a ornitologická obec sa o nich nedozvie, čo je veľkou škodou. Platí to staré známe „čo je nepublikované, to neexistuje“ a tiež, že bez príspevkov neexistuje ani časopis.

Tridsaťročné jubileum môže Tichodroma osláviť aj vďaka všetkým autorom, redakčným radám, recenzentom; osobitná vďaka patrí výkonným redaktorom, resp. zostavovateľom, ktorí zabezpečujú (často nevďačnú) komunikáciu autorov a recenzentov. Do roku 2004 to boli hlavne Branislav Matoušek (1987, 1995 – 2004 – ako vedúci redaktor, príp. zostavovateľ), Anton Krištín (1989, 1990, 1994 a 1999 supplement), Zlatica Országhová (1992 – 1994), v r. 2005 – 2011 Peter Kaňuch a od roku 2012 Benjamín Jarčuška.

Veríme, že tento jubilejný ročník časopisu bude stimulom do ďalších rokov, udrži si priazeň čitateľov i autorov zo širokej ornitologickej obce od nás i zo zahraničia. Tešíme sa na Vaše rukopisy

Redakčná rada